

Korak naprijed:

potpora studentskim časopisima kao primjer uklopljenog knjižničarstva u
Knjižnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Iva Melinščak Zlodi
Višnja Novosel

Uloga visokoškolske knjižnice

- tradicionalna uloga
 - pasivna, temelji se na posredovanju pristupu građi,
 - nedovoljno vidljivi unutar zajednice
 - fokus je na građi
- nova uloga
 - aktivna, temelji se na djelovanju i razvijanju partnerskog odnosa,
 - povećanje vidljivosti unutar zajednice
 - fokus je na korisniku
- proaktivni pristup
 - emancipacija knjižničara/ki
 - prepoznavanje potreba zajednice
 - zajednica prepoznaje vrijednosti knjižnica

Uklopljeno knjižničarstvo

- relativno nov termin, a odnosi se na poznat koncept rada u visokoškolskim knjižnicama
- obuhvaća različite inovativne pristupe djelovanja knjižničara/ki ili organiziranja knjižničnih službi
- uloga knjižničara/ki nije više samo tiha potpora nastavnom i istraživačkom procesu, nego oni/e postaju integralni dio timova
- angažirani/e knjižničari/ke
- pomak fokusa s građe na korisnika

Obilježja uklopljenog knjižničarstva

- anticipiranje potreba,
- otvorenost široj zajednici korisnika,
- razvoj prilagođenih i specijalnih usluga,
- razvoj usluga visoke dodane vrijednosti
- partnerski odnos (Shumaker, 2012. prema: Machala, 2016)

Primjeri suradnje u uklopljenom knjižničarstvu

- programi učenja na daljinu,
- programi informacijske pismenosti,
- suradnja u nastavi,
- izgradnja institucijskih repozitorija ili razvoj repozitorija društvenih ili interesnih zajednica
- suradnja na projektima
- suradnja u znanstvenom izdavaštvu
- ...

Uklapanje i repozicioniranje visokoškolske knjižnice u sastavu

- knjižnica treba svoje ciljeve uskladiti s ciljevima matične ustanove (Cox, 2018.):
 - uspjehom studenata
 - produktivnošću istraživača
- knjižnica “*inside-out*” (Dempsey, 2016)
 - umjesto nabavljanja građe koja je drugdje objavljena => čuvanje i publiciranje građe koja nastaje u okviru nastavnog i znanstvenog procesa unutar matične ustanove
- Knjižnice kao nakladnici
 - otvoreni pristup!

Knjižnica FFZG-a

- *Razvojna i znanstvenoistraživačka strategija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 2018. do 2023. Godine*
 - prilika da se razvoj i djelatnost Knjižnice usklade s ciljevima matične ustanove
- jedno od važnih područja: povećanje vidljivosti i odjeka znanstvenih doprinosa nastavnika/istraživača i publikacija u izdanju FF-a:
 - Bibliografija djelatnika + repozitorij
 - Izdavanje knjiga FF-pressa u digitalnom obliku
 - Potpora časopisima u izdanju Fakulteta

Studentski časopisi FFZG-a

Čemu (1994.)

Kontrapost (1997/2004/2008.)

Diskrepancija (2000.)

Pais (2001.)

K. (2002.)

Fragmenti (2003.)

Ka/0s (2003.)

Pro tempore (2004.)

Balkan express (2006.)

Jat (2013.)

Kazivač (2015.)

Galeotto (2016.)

Kulturflux (2016.)

Patchwork (2015.)

Važnost studentskih časopisa

(Tatalović, 2008.)

- studenti imaju priliku isprobati postupak recenziranja
- studenti uče provesti istraživački projekt u cjelosti
- prikaz kvalitete studentskih istraživanja na ustanovi
- priznanje zalaganju studenta
- prilika za objavljivanje rano u karijeri, može pomoći u daljnjem školovanju ili nalaženju posla
- studenti stječu dojam o standardima istraživačkog rada koji se poštuju na ustanovi

Karakteristike studentskih časopisa

- različite vrste radova
 - studentski znanstveni radovi, prikazi i kritike, prijevodi, intervjui, vijesti, literarna djela
- radovi studenata FFZG-a / međunarodna autorstva
- višejezični / isključivo na HR / isključivo na stranom jeziku
- većina u tiskanom obliku (neki isključivo u tiskanom!)
- problemi s obrojčavanjem i periodicitetom
- neujednačenost uredničkog rada i bibliografskog opremanja časopisa

Načini podrške studentskim časopisima

- platforma za objavljivanje i okupljanje časopisa u mrežnom obliku (pomoću *Open Journals System-a*)
- pomoć u održavanju kontinuiteta uredničkog rada, i trajnog očuvanja sadržaja
- dodjeljivanje DOI oznaka
- pomoć u definiranju politika etičkog postupanja, otvorenog pristupa, autorskog prava i licenciranja
- pomoć u definiranju postupka recenzije
- pomoć u formuliranju uputa autorima (i uputa za citiranje)

Literatura

— — —

- Dempsey, L. (2016). *Library collections in the life of the user: two directions* // *Liber Quarterly*, 26(4), 338-359. <http://doi.org/10.18352/lq.10170>
- Cox, J. *Positioning the academic library within the institution: a literature review* // *New Review of Academic Librarianship* (2018). <http://doi.org/10.1080/13614533.2018.1466342>
- Drewes, K., Hoffman, N. (2010). *Academic embedded librarianship: an introduction* // *Public services quarterly*, 6: 75-82 DOI: 10.1080/15228959.2010.498773 [1/12/2018]
- Kesselman, M.A., Watstein, S.B. (2009). *Creating opportunities: embedded librarians* // *Journal of Library Administration*, 49(4), 383-400. <https://doi.org/10.1080/01930820902832538> [16/10/2018]
- Machala, D. (2016). *Uklopljeno knjižničarstvo: model knjižničarske djelatnosti novog vremena* // *Knjižnica*, 60(1), 113-133
- Tatalović, M. *Student science publishing: an exploratory study of undergraduate science research journals and popular science magazines in the US and Europe* // *Journal of Science Communication* 7, 03(2008), p.A03. URL: [https://jcom.sissa.it/sites/default/files/documents/Jcom0703\(2008\)A03.pdf](https://jcom.sissa.it/sites/default/files/documents/Jcom0703(2008)A03.pdf)